

Is het gras dood?

Laat de 'Stadia'-beurs van München de foute kant van de industrie zien?

Ik heb niets tegen kunstgras. Mijn beste vrienden hebben het op hun balkon en ik ken zelfs mensen (geen vrienden natuurlijk) die op kunstgras voetballen en hockeyen. Het feit dat ik niet tegen kunstgras ben, neemt niet weg dat ik zaken wel graag in perspectief wil zien. De Europese beurs over het onderhoud van stadionvelden die van 3 tot 5 mei in Venuexpo te München was georganiseerd was wat mij betreft compleet uit balans. Minimaal 85 % van de standhouders was puur gericht op kunstgras en ook het seminardeel was voornamelijk gericht op kunst. Die onbalans is des te pijnlijker, omdat die niets zegt over de werkelijke marktverhouding. Natuurlijk is kunstgras sterk groeiend. Zeker in het topsportsegment, en daar praten we hierover, is het aandeel kunstgras misschien niet te verwaarlozen, maar wel erg klein. Jammer dat het programma van een beurs zo bepaald wordt door de macht van het geld. De vraag is of de doelgroep daar uiteindelijk van gecharmeerd is.

Auteur: Hein van Iersel

Alan Ferguson

Bonar yarns is één van de partners van internationale kunstgrasgigant Field Turf. De eerste aanbieder met een 3de generatie kunstgrasveld. De research & development manager van dit bedrijf gaf een boeiende lezing over de verschillende typen kunstgras. Zowel bekeken vanuit de typen garen (polyamide, polypropyleen en polyethyleen) als vanuit de vorm van de vezel (gefibrilleerd, mono-filament, mono tapes en hybride filament). Zijn lezing ging ook in op de keuze die een beheerder moet maken tussen zaken wat soms twee kwaden lijken. Absolute duurzaamheid en comfort voor de speler lijken daarbij tegenover elkaar te staan. Een veld dat huidvriendelijk is geschikt voor topsport moet zacht zijn. Voor intensief gebruik kies je voor een duurzame hardere vezel. Harmeling noemt dit

John Lockier

beroemde onderzoeksinstituut STRI uit Bingley UK. Hoogstwaarschijnlijk een zeer doordacht verhaal, maar het kwam op mij over als: iemand die enige malen door een open deur heen en weer loopt om te zoeken naar de beste manier om de deur open te trappen. Dus indrukwekkend veel sheets voor een conclusie die iedereen kent: "Kunstgras is duur van aanleg en relatief goedkoop in onderhoud. Bij natuurgras is dat andersom." Een aardigheid waar Nederlandse Fieldmanagers vaak niet aan denken is dat natuurgrasonderhoud vooral intensief en duur is de eerste jaren na aanleg en dat dit bij kunstgras juist andersom is. Deze onderhoudskosten stijgen met het aantal jaren!

Op de beurs Venueexpo (zie venueexpo.com) stonden overigens ook een aantal Nederlandse bedrijven. Zoals Pols met Koro, Edelgrass, Desso en Redexim, Magnum en Green Fields en waarschijnlijk vergeet ik dan nog wat bedrijven. De beurs wordt jaarlijks georganiseerd door het Engelse blad Stadia. In 2007 zal de beurs worden gehouden in Hamburg.

Hugo de Vries

het conflict tussen 'playability' versus 'durability'. Een tweede lezing die ik bijgewoond heb was ook van een Nederlander: Hugo de Vries van Green Fields in Kampen. Deze lezing had een aantal eye-openers voor mij. De belangrijkste was zijn stellingname dat we als industrie ons meer moeten focussen op de sporter en niet op de normen en certificeringen. De Vries noemt zich, met een aantal wijzigingen, een voorstander van het FIFA-sterrenstelsel. De implementatie van dit systeem moet meer internationaal georiënteerd en ook meer gericht worden op de performance van een veld. In veel landen worden door architecten en consultants documenten opgesteld waarin allerlei gegevens staan die weinig of niet te maken hebben met de kwaliteit van de sportvloer met betrekking tot de sporter. Volgens de Vries leiden deze voorschriften vaak tot een rem op innovaties. Een treffend voorbeeld hiervan is de nadruk op vezeldikte ofwel Dtex. Een ander voorbeeld zijn de eisen met betrekking tot koelen. Volgens De Vries is het een illusie dat je warmte kunt bestrijden zonder water. Dat lukt niet met een auto en waarom zou dat wel lukken op een kunstgrasveld?

Consultant John Lockyer gaf een bijna wetenschappelijke verhandeling over het verschil in kosten tussen kunst- en natuurgras. Deze, voor mij derde, lezing werd georganiseerd door het